

Lekcja nr 39, część 2

KURS NIEMIECKIEGO DLA OPIEKUNÓW - POZIOM PODSTAWOWY

Teresa geht in die Kirche. – czyli Teresa idzie na mszę

DIALOG 1

• Guten Abend Frau Neumann! Schön, dass Sie schon zurückgekommen sind. Wie war Ihr Nachmittag heute?

[Guten Abend Frał Nojman! Szyn, das Zi szon curykgekommen zynd. Wi wa Ija Nachmytag hojte?]

Dobry wieczór Pani Neumann! Dobrze, że Pani już wróciła. Jak minęło Pani dzisiejsze popołudnie?

• Wunderbar Frau Dukat! Wir haben zusammen mit meinen Bekannten Bridge gespielt und uns einen interessanten Film angeschaut. Was haben Sie gemacht?

[Wundaba Frał Dukat! Wija haben cuzamen myt majnen Bekanten Bridż geszpilt und uns ajnen interesanten Film angeszałt. Was haben Zi gemacht?]

Wspaniale Pani Dukat! Razem z moimi znajomymi graliśmy w brydża i oglądnęliśmy ciekawy film. A co Pani robiła?

• Das freut mich. Ich bin mit meiner Kollegin Anna spazieren gegangen. Wir haben ein bisschen geplaudert und ich habe davon erfahren, dass es sich hier in München eine polnische Gemeinde befindet.

[Das frojt miś. Iś bin myt majna Kolegin Ana szpaciren gegangen. Wija haben ajn bisien geplądert und iś habe dafon erfaren, das es ziś hija in Mynsien ajne polnisze Gemajnde befindet.]

Cieszę się. Ja poszłam na spacer z moją koleżanką Anną. Trochę pogawędziłyśmy i dowiedziałam się, że tutaj w Monachium znajduje się polska parafia.

• Ach so? Haben Sie vor, dorthin zu fahren?

[Ach zo? Haben Zi for, dorthin cu faren?]

Ach tak? Planuje Pani tam jechać?

• Ja, selbstverständlich. Ich möchte gerne am Sonntag den Gottesdienst besuchen. Kann Ihre Tochter am Sonntag Vormittag mit Ihnen ungefähr 2 Stunden bleiben?

[Ja, zelvstfersztendliś. Iś myśte gerne am Zontag dejn Gotesdinst bezuchen. Kan Ire Tochta am Zontag Formytag myt Inen ungefea cwaj Sztunden blajben?]

Tak, oczywiście. Chciałabym w niedzielę iść na mszę. Czy może Pani córka zostać z Panią około 2 godziny w niedzielę przed południem?

• Ja, klar. Sie wird mich gerne besuchen. Wir müssen eine Sache besprechen.

[Ja, kla. Zi wird miś gerne bezuchen. Wija mysen ajne Zache beszpresien.]

Tak, pewnie. Chętnie mnie odwiedzi. Mamy jedną rzecz do omówienia.

• Vielen Dank! Bisher war ich hier nur in deutscher Kirche, deswegen freue ich mich sehr darüber, dass ich auch in die polnische Kirche gehen kann. Als ich letztes Mal in deutscher Kirche war, habe ich nicht ganz gut die Predigt verstanden.

[Filen Dank! Bishea wa is hije nuła in dojcza Kirsie, deswejgen froje is miś zea daryba, das is ałch in di polnisze Kirsie gejen kan. Als is lectes Mal in dojcza Kirsie wa, habe is niśt ganc gut di Predigt fersztanden.]

Dziękuję bardzo! Dotychczas byłam tylko w niemieckim kościele, dlatego cieszę się bardzo z tego, że mogę również iść do polskiego kościoła. Kiedy ostatnio byłam w niemieckim kościele, nie za dobrze zrozumiałam kazanie.

• Ja, es ist besser, wenn wir den Gottesdienst in eigener Muttersprache feiern. Können Sie vielleicht irgendwelches Gebet auf Deutsch sprechen?

[Ja, es yst besa, wen wija dejn Gotesdinst in ajgena Mutaszprache fajern. Kynen Zi filajst irgendsies Gebit ałf Dojcz szpresien?]

Tak, jest lepiej, jeśli uczestniczymy w nabożeństwie odprawianym w własnym języku ojczystym. Czy umie Pani odmawiać jakąś modlitwę po niemiecku?

• Ja, klar. Ich habe schon das Vaterunser auswendig gelernt.

[Ja, kla. Is habe szon das Fataunza ałswendiś gelernt.]

Tak, jasne. Nauczyłam się już na pamięć Ojcze Nasz.

DIALOG 2

• Ist das eine katholische oder evangelische Kirche?

[Yst das ajne katolisze oda ewangelisze Kirsie?]

Jest to kościół katolicki czy ewangelicki?

• Das ist eine katholische Kirche. Bei uns sind die meisten Menschen katholisch. Ich finde, dass es hier in Bayern ähnlich aussieht. Habe ich Recht?

[Das yst ajne katolisze Kirsie. Baj uns zynd di majsten Menszen katolisz. Is finde, das es hije in Bajern enliš ałs-zit. Habe is Reśt?]

To kościół katolicki. U nas większość ludzi jest katolikami. Sądzę, że na Bawarii wygląda to podobnie. Mam rację?

• Ja, Sie haben Recht. In Bayern leben vor allem Katholiken. Man kann sagen, dass die Menschen hier religiös sind.

[Ja, Zi haben Reśt. In Bajern leben for alem Katoliken. Man kan zagen, das di Menszen hije religjys zynd.]

Tak, ma Pani rację. Na Bawarii żyją głównie katolicy. Można powiedzieć, że ludzie są tutaj pobożni.

• Und wie sieht das im Norden Deutschlands aus?

[Und wi zit das im Norden Dojczlands ałs?]

A jak to wygląda na północy Niemiec?

• Im Norden sind viele Menschen evangelisch, im Osten dagegen konfessionslos.

[Im Norden zynd file Menszen ewangelisz, im Osten dagejgen konfesjonslos.]

Na północy wiele osób to ewangelicy, na wschodzie natomiast bez wyznania.

- Was bedeutet konfessionslos?

[Was bedojtet konfesjonslos?]

Co znaczy bezwyznaniowy?

- Das sind Atheisten, also sie haben keine Religion.

[Das zynd Ateisten, alzo zi haben kajne Religjon.]

To są ateści, nie wyznają żadnej religii.

- Ich verstehe. Bei uns sind immer mehr Jugendliche Atheisten. Alles verändert sich schnell. Früher gab es viele Kinder und Jugendliche in der Kirche, jetzt dagegen gehen sie nicht so gerne zur Messe.

[Is ferszteje. Baj uns zynd ima mea Jugendlisie Ateisten. Ales fer-endert ziś sznel. Fryła gab es file Kinda und Jugendlisie in der Kirsie ject dagejgen gejen zi niś zo gerne cuła Mese.]

Rozumiem. U nas coraz więcej młodzieży jest ateistami. Wszystko szybko się zmienia.

Wcześniej było wiele dzieci i młodzieży w kościele, natomiast teraz nie chodzą oni już tak chętnie na mszę.

- In Deutschland kann man das auch beobachten. Frau Dukat, ich habe noch eine andere Frage an Sie. Haben Sie schon irgendwann an einer Pilgerfahrt teilgenommen?

[In Dojczland kan man das ałch beobachten. Frał Dukat, is habe noch ajne andere Frage an Zi. Haben Zi szon irgendwann an ajna Pilgafart tajlgenomen?]

W Niemczech też można to zaobserwować. Pani Dukat, mam jeszcze inne pytanie. Czy kiedykolwiek brała Pani udział w jakiejś pielgrzymce?

- Ja, zweimal. Vor ein paar Jahren bin ich nach Fatima und Rom gepilgert. Und Sie?

[Ja, cwajmal. For ajn par Jaren bin is nach Fatima und Rom gepilgert. Und Zi?]

Tak, dwa razy. Przed kilkoma laty pielgrzymowałam do Fatimy i Rzymu. A Pani?

- Ich bin auch Katholikin und habe an einer Pilgerfahrt nach Santiago de Compostela und Lourdes teilgenommen, als ich jünger war.

[Is bin ałch Katolikin und habe an ajna Pilgafart nach Santjago de Kompostela und Lurd tajlgenomen, als is junga wa.]

Ja też jestem katoliczką i uczestniczyłam w pielgrzymce do Santiago de Compostela oraz Lourdes, kiedy byłam młodsza.

- Ach so? Ich plane auch, sich bald auf den Weg nach Santiago de Compostela machen.

[Ach zo? Is plane ałch, ziś bald ałf dejn Weg nach Santjago de Kompostela machen.]

Ach tak? Też planuje wybrać się wkrótce do Santiago de Compostela.

- Das klingt gut. Santiago de Compostela ist eine wunderschöne, sehenswerte Stadt.

[Das klingt gut. Santjago de Kompostela yst ajne wundaszyne, zejenswerte Sztad.]

To brzmi dobrze. Santiago de Compostela jest pięknym miastem wartym zobaczenia.

Czy wiesz, że?

Religie w Niemczech

Dominująca religia u naszych zachodnich sąsiadów to chrześcijaństwo. Najliczniejszą grupę wiernych stanowią katolicy, których mieszka w Niemczech około 22 mln osób. Podobnie liczni (20 mln) są wyznawcy kościoła ewangelickiego. Najwięcej katolików spotkamy na południu i zachodzie Niemiec, natomiast najwięcej ewangelików na północy oraz w centrum Niemiec. Kolejną religią w Niemczech pod względem liczebności wyznawców jest islam. W Niemczech mamy ok. 4,5 mln muzułmanów. Mniejszość religijną stanowią wyznawcy judaizmu, buddyzmu oraz hinduizmu. Wiele Niemców deklaruje się jako osoby niewierzące.

Dla dociekliwych językowo

Czas przeszły Imperfekt – Imperfekt czasowników odmiany słabej

W dzisiejszej lekcji zobaczysz, jak wygląda czas przeszły **Imperfekt czasowników słabych**. Zanim do tego dojdziemy, dowiedzmy się najpierw czym jest właściwie **Imperfekt** i kiedy go używamy. **Imperfekt** to jeden z **czasów przeszłych** w języku niemieckim. Powszechnie nazywany jest czasem przeszłym prostym. Używamy go zazwyczaj w **opisach, powieściach, opowiadaniach i relacjach** – głównie w **języku pisanym**. Niekiedy ten czas stosujemy zamiennie z czasem przeszłym Perfekt, ma to miejsce głównie w północnej części Niemiec. Czas przeszły **Imperfekt** **wyraża zarówno czynności niedokonane jak i dokonane w przeszłości**, np. zdanie: **Der Augenarzt untersuchte meine Kinder.** – może oznaczać zarówno, że okulista badał moje dzieci, jak i że okulista zbadał już moje dzieci.

Skoro wiemy już czym jest czas przeszły **Imperfekt**, przejdźmy do odmiany czasowników słabych w tym czasie. W kolejnych lekcjach dowiesz się jak odmieniamy czasowniki nieregularne, mocne oraz modalne.

Aby utworzyć **Imperfekt czasowników słabych** należy do tematu bezokolicznika dodać przyrostek (literkę) –t oraz odpowiednią końcówkę odmiany w czasie teraźniejszym. Wyjątkiem jest trzecia osoba liczby pojedynczej (er, sie, es), która jest identyczna jak pierwsza osoba liczby pojedynczej (ich). W przypadku czasowników, których temat bezokolicznika kończy się na literki –t, –d, bądź –m, –n, dodajemy najpierw samogłoskę –e przed przyrostkiem –t, aby ułatwić wymowę, a następnie dokładamy końcówkę osobową. Jak wygląda to w praktyce? Nie zwlekaj, zerknij poniżej na odmianę i przykłady!

ich machte	ich sagte	ich atmete	ich wartete
du machtest	du sagtest	du atmetest	du wartetest
er/sie/es machte	er/sie/es sagte	er/sie/es atmete	er/sie/es wartete
wir machten	wir sagten	wir atmeten	wir warteten
ihr machtet	ihr sagtet	ihr atmetet	ihr wartetet
sie/Sie machten	sie/Sie sagten	sie/Sie atmeten	sie/Sie warteten

Er arbeitete 3 Jahre in der Schweiz.

Meine Tochter zeigte mir neue Schuhe.

Herr Wagner fragte heute nach dir.

Frau Schmidt atmete nicht, sie war leider schon tot.

W przypadku czasowników rozdzielnie złożonych odmiana wygląda tak samo. Należy jednak pamiętać, że przedrostek będzie się znajdował na końcu zdania. Poniżej kilka przykładów zdań:

Meine Mutter machte das Fenster auf.

Wir kauften 2 Kilo Orangen auf dem Markt ein.

Ich räumte das Badezimmer auf.

WSZYSTKIE LEKCJE Z OPIEKUNKĄ TERESĄ ZNAJDZIESZ NA:

www.aterima-med.pl/niemiecki-dla-poczatkujacych